

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

Núm. 2039 :: ANY XL

10 cèntims — Atrassats 20

BARCELONA 25 DE GENER DE 1918

EL CAMALLEÓ

—Ja ho sé que jo he viscut sempre de l'aire del cel,
però... entre poc i massal...

Perfumeu vos amb LOCIONS de MYRURGIA

Calvicies-Caspa-Caida del CABELLO

CAPILAR

AMERICANO

del famoso especialista Dr. MEZQUIDA. — Éxito grandioso! — Tratamiento médico. «América Clínica», Plaza Buensuceso, 2, pral., BARCELONA. — Limpio. Agradable. Higiénico. Informes gratis por escrito si remiten sello. En droguerías y farmacias, 6'50 pesetas frasco

De nostra serie d'hommes desgraciats
per no conèixer els

Capillos ROSYAL'S

El substitut ideal dels embenatges

Alguns dels aventatges que ofereixen els CAPILLOS

- Primer.** Resguarden de l'infecció, cops i rascades, tota mena de grans, petites ferides, llagues i VACUNES, i per sa forma còncava protegeixen sense tocar ni apretar, la part danyada, al ensemps que retenen el cotó i remeis necessaris.
- Segon.** Poden aplicar-se en llocs de difícil embenatge, i no s'escorren ni's desprenen com succeeix molt sovint amb les venes.
- Tercer.** No enlletgeixen, ni embarrassen o dificulten els moviments quant la part danyada se troba en el coll, cara, mans, etc., per últim
- Quart.** Donat el seu preu tan sumament econòmic, totes les famílies poden adquirir un surtit complet per a atendre al instant qualsevol accident imprevisit.

- ESTOIG ESPECIAL PER A LES VACUNES**
amb tres Capillos del número 14. 50 cèntims
- CAPSETES SURTIDES PER A FAMÍLIES**
amb 10 Capillos dels números 2, 3, 4, 13 y 14. 1 pesseta
- CAPSETES amb 12 Capillos d'un sol model**
amb qualsevol dels números 2, 3, 4 ó 13 1 pesseta
- DEMANEU-LOS A TOTES LES FARMACIES

DIPOSITARIS: Vicente Ferrer y C.^a—Hijo de J. Vidal y Ribas—
M. Dalmau y Oliveres — Sociedad Anónima Clau-solles—Pedro Homet y José Segalá.

Refectorium

Brasserie
Pâtisserie
Grilleries

Rambla del Mig, 36-38
:: Telèfon A 4646 ::

ESTEVE RIERA

Confiter i Pastisser

Pa de luxe

RAMBLA D CANALETES 911
TELÈFON. A. 2766
BARCELONA

Si quiere saber
donde se pagan
mejor las ropas
y trajes usados...

SE PASA A DOMICILIO

¡OJO! CASA JACQUES ¡OJO!
HOSPITAL N.º 102

BLOKS NOTES

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN :: Unió, 3
BARCELONA

CALÇATS FINS I ECONÒMICS DE TOTA MENA

LA FRANCO ESPAÑOLA
ESCUDELLERS, 25
BARCELONA

MENSAJERO BARCELONÉS

ESCRIPTORI PÚBLIC

S'admeten cartes en illsta
Repartiment de cartes, circulars, esqueles i petits paquets
Avisant-nos per telèfon es passen a recollir a domicili, cartes i petits paquets per a on convingui
Places del Beat Oriol
1 del Pi, núm. 10
TELÈFON A 4499

VAGUES

El rumor s'exten pels mercats, es dispersa per les botigues, es reclou en les tertúlies, puja als pisos i passa com un toc de clarí pels tallers i les fàbriques. El dilluns vaga general! No va esclatar el d'aquesta i l'ajornem per al de la propera. Altra volta el dissabte

faran torna-vila els sorolls tumultuaris i els més assestats i equànims, diran sentències malestrugues: «Sí, sí, quan els goços lladren, alguna cosa senten».

Jo mai he pogut esbrinar perquè les vagues generals han d'ésser en dilluns, precisament. Hi havia una raó clàssica. *Post festum, festum*, asseguraven els llatins, comprenent sens dubte era més dolç el vagar ratificant la mandra que neutralitzant el cansanci treballador. Però, la vaga general no és una festa precisament. Es podia pensar també amb una raó de tradició. Els sabaters fan vaga cada dilluns. No per revoltes ni per necessari repós, sinó perquè així ho feien els sabaters pares i així ho segueixen els sabaters fills. I alguna poderosa sapiència s'amaga en aquesta decissió sabateresca; car, els sabaters, són gent reflexiva i erudita que no volen fer cap sabaterada. D'ells han sortit—d'ells i dels tipògrafs—allò que abans en dèiem el proletariat militant, i decoracions de la sapiència són les cabres acotades davant d'unes sóles com si fossin les d'uns membres de la secció de ciències de l'Institut d'Estudis Catalans.

Ni la raó clàssica, ni la tradicional aportada pels sabaters solucionaven el dubte. Seria una raó de conveniència la que decreta siguin en dilluns les vagues generals? Però, si totes les vagues esclaten indeterminadament, si els vaguistes particulars no tenen ni rellotge, ni calendari, perquè els vaguistes generals tenen el seu calendari sempre obert en dilluns? Tornem a reflexionar. Els vaguistes, generalment, són homes equitatius i idealistes que cerquen la república de l'igualtat i com que tots els dies tenien el seu símbol o caràcter, menys el dilluns, han volgut otorgar-li una representació. Els dimarts i divendres eren dies fatídics i de moda, el dijous d'esbarjo infantil, el dissabte de cobro, el diumenge de descans i platxeria. I el dilluns? El dilluns era un dia bord un dia

sense història ni ganes de tenir-la, un dia buid que els vaguistes han omplert, declarant-lo dia revolucionari. Darrera de la creu, el diable; després de la jornada consagrada a Déu, l'escullida per a l'home; succeint al repós eclesiàstic i obligatori, el descans laic i voluntari.

Si no és aquesta, jo no en sé cap altra de raó, encara que exprimint les possibilitats, podem trobar-ne dos més. Aquella extreta de la sentència revolucionària que afirma se sap quan comença una vaga general, però, no quan fineix; havent fixat els dilluns, per a no fer quedar malament a la màxima, per a iniciar les vagues generals, o bé una altra, i és la favorita nostra. El dilluns es reprèn el treball. «Veni—deien les sirenes de les fàbriques i els xiulets de les obres i els tallers—, veniu altra volta a guanyar-vos el pa amb dolor i esclavatge; veniu perquè sinó vagareu com goços famèlics per la ciutat, i hauran d'anar les vostres dones a captar, plenes d'angúnia. El dilluns és el vostre dia simbòlic d'homes esclaus que han percebent el diumenge la joia de la llibertat.» Aquest «veni» envilidor és cantat cada setmana, fins que arriba un dilluns i el símbol es regira. Corren els escamots de vaguistes deturant als companys covarts i les sirenes xiulen endebades, els treballadors trenquen la normal presa del treball. Són ells els que manen.

Més les dones han romput la tradició, com si fós la porta d'uns comestibles o les botigues olivaires d'En Salat. Començaren la seva vaga en divendres i la segueixen ben general, com si cada dia fós dilluns. Tan bé ho estant fent, la seva obra i la seva eficàcia són tan distintes de les dels homes que han fet fins ara vagues generals, que anem creient acabaran, les dones, la seva vaga general en dilluns.

PARADOX

Pessisme

A JOSEP CARNER

Recordo d'una sessió de badament la primera naixença de pessimisme.

Veieu: Marxava per un carreró estret, fosc i brut, de sobte em trobo en mig d'un tropell de gent que m'obliga a refrenar el pas fins aturar-me. Tota una munió d'homes i dones en abigarrada barreja, s'abocava en un rònc portal. Un municipal els contenia.

La meva curiositat es sentí agullonada i vaig apropar-me a l'entrada, vaig aixecar-me de puntetes, vaig

estirar el coll, vaig atravesar la foscor amb el desig dels ulls, i no vareig veure més que gent apilotada. Aleshores, encara més encuriolit sentint necessitat imperiosa de saber el que passava, vareig demanar-ho:

—Res—contestà un home del meu costat—un automòbil que ha aixafat un home i l'han entrat aquí.

—A qui?

—A l'home.

—Home! I d'això en dieu res? I l'hi ha fet molt mal?

—Ha deixat molta sang. Diuen que l'hi ha passat pel damunt i l'hi ha esberlat el cap, que sembla que no podrà contar-ho.

Desseguida una dona s'ha ficat en la conversa.

—I què té de contar, l'infeliç! Pobret! Si me l'ha deixat fet una coca. I el lladre del xòfer, fogint sens deixar rastre! *Granuja*, més que *granuja*. Ah, però si jo sóc aquí no s'escapa, que li revento la cara que portava. Ja ha tingut sort que no passava un *alma*... Com ens hem de veure per culpa d'aquests criminals! Però si ens hi veiem és perquè volem nosaltres, maleitsiga! Si tots plegats som uns ximplers! Si ens està bé que ens esmicolin, per besties... Ai senyor! Estic tota esborronada... Matar un home com qui mata una sargantana...

La dona, amb la seva cantarella anava esbravant-se,

LA FLORIDA DELS AMETLLERS

—Esperu que les flors se convertelxin en fruits... i veureu si és radical la meva cura.

portant gent al seu entorn i jo anava introduint-me en el rotllo de la entrada, que poc a poc minvava per a engruir l'altre.

He arribat fins al municipal que m'ha acabat d'enterar del succés i m'ha deixat veure el ferit. Era un home vell, espellifat, brut, ossós, groc i tenyit de sang pels quatre punts cardinals i els altres d'entremig. Tenia en la penombra de l'escala un aspecte esgarrifós. Geia ran del primer graó, naufragant en una salsa d'aigua, vinagre, sang i porqueria, com la florejor del *melindro* en la tebior de la xacolata. Tenia el nas prim, transparent, els ulls fondos, morats, closos; la boca contreta, roja. Era un mort en vida.

Un home li aguantava el cap i uns altres el planyien:

- Pobret!—gemegaven els demés.
- Porteu aigua!—cridava el que li aguantava el cap.
- Ara arriba la *camilla*—digueren els del portal.

Amb aquestes impressions la meua ànima s'havia tornat tota ubaga. Aquella visió de foscor, misèria i mort em posà tot negligent.

Estava fermament impressionat i tremolava, per no estar inactiu enfront la defensa d'una vida, perquè no hi podia fer més.

Dues bruses blanques, llarguíssimes, sorgiren en la penombra; agafaren la víctima, una pel cap i l'altre pels peus, la portaren a la llum, aixecaren la cortina de la llitera, balancejaren a esquerra i dreta el còs *inerte* i el deixaren en la flonjor dels coixins.

La *camilla* i els *camillers* eren tots blancs. La bandereta que onejava al cim de la llitera era blanca i vermella i blava.

Ve't-aquí un contrast de llum i de color en la mitja claror de la escala.

- Ve't-aquí una esperança en la desesperació.
- Vana esperança, de totes maneres.

La llitera s'allargava amb una munió de gent al darrera. La que restava anava planyent-se de la velocitat dels automòbils en poblat i de la incúria dels xòfers.

La taca de blancor caminava enllà, amb pas ferm. La banderola demanava pas per un que es moria a dins. I encara, ademés, l'encoratjava:—Tingues calma i confiança i energia, que encara ets jove.—Però pel que anava a dins com s'hi li diguessin Llúcia. Mes ella, toçuda i abnegada, insistia:—No cal espantar-se tan depressa, home, que al cap i a la fi ja sabem què és un automòbil. Jo també he collit els que cauen i els he encoratjat com a tu i els he acompanyat a la vida i els he dut a ben morir. *Arriba, ánimo*, que de més espatllats se'n apedacen. Mire'm i alegrat: *In hoc signo salus...*—I inflava les lletres vermelles, i el fons blau de la rodona, i el blanc del quatre i la creu roja del mig.

I caminant resoluta trencà a la tercera cantonada.

I jo, que havia sentit el parlament de la banderola i l'havia vist fogir de sobte, em quedí tot pensatiu.

Vàreig marxar de la escala esquefida i continuava el camí interromput, valorant les paraules oïdes i mesurant la magnitud de l'impressió rebuda... Un accident d'automòbil, un agrupament de gent indignada, discutint, un municipal que empeny enrera, un home que's mor, una llitera que se'l emporta, una bandera optimista... Resumint: un accident dolorosament vulgar i freqüent, i un meu retràs de dotze minuts.

Anava a caminar depressa per a recobrar el temps perdut, però les cames s'hi rebelaven i el cervell en protestava:—No és temps perdut, ignocent, que és temps aprofitat.

Tot jo em sentia posseït d'una estranya pruija. Era a causa de les lletres de la banderola. M'obsessionaven i vinga pensar en elles: *In hoc signo salus? In hoc signo salus! In hoc signo salus*, si et cures, que ja serà per molt amb el *signo* sol, per més *hoc* que sigui.

L'EBIS

Els bons oficis

Ja han començat els nous regidors l'examen i tria dels empleus i sinecures on podran anar inquívint als parents, als protectors i als que no essent ni una cosa ni l'altra tenen prous medis per a aconseguir una credencial.

Naturalment, tots tendeixen a lograr un màxim de salari i un mínim de treball. Els més modestos, quan no poden obtenir un càrrec estable, demanen un senzill volant d'aquells que a València nomenen «volant de goç», és a dir, per a anar pel carrer i cobrar mentres l'amo, és a dir, el regidor amic, dura.

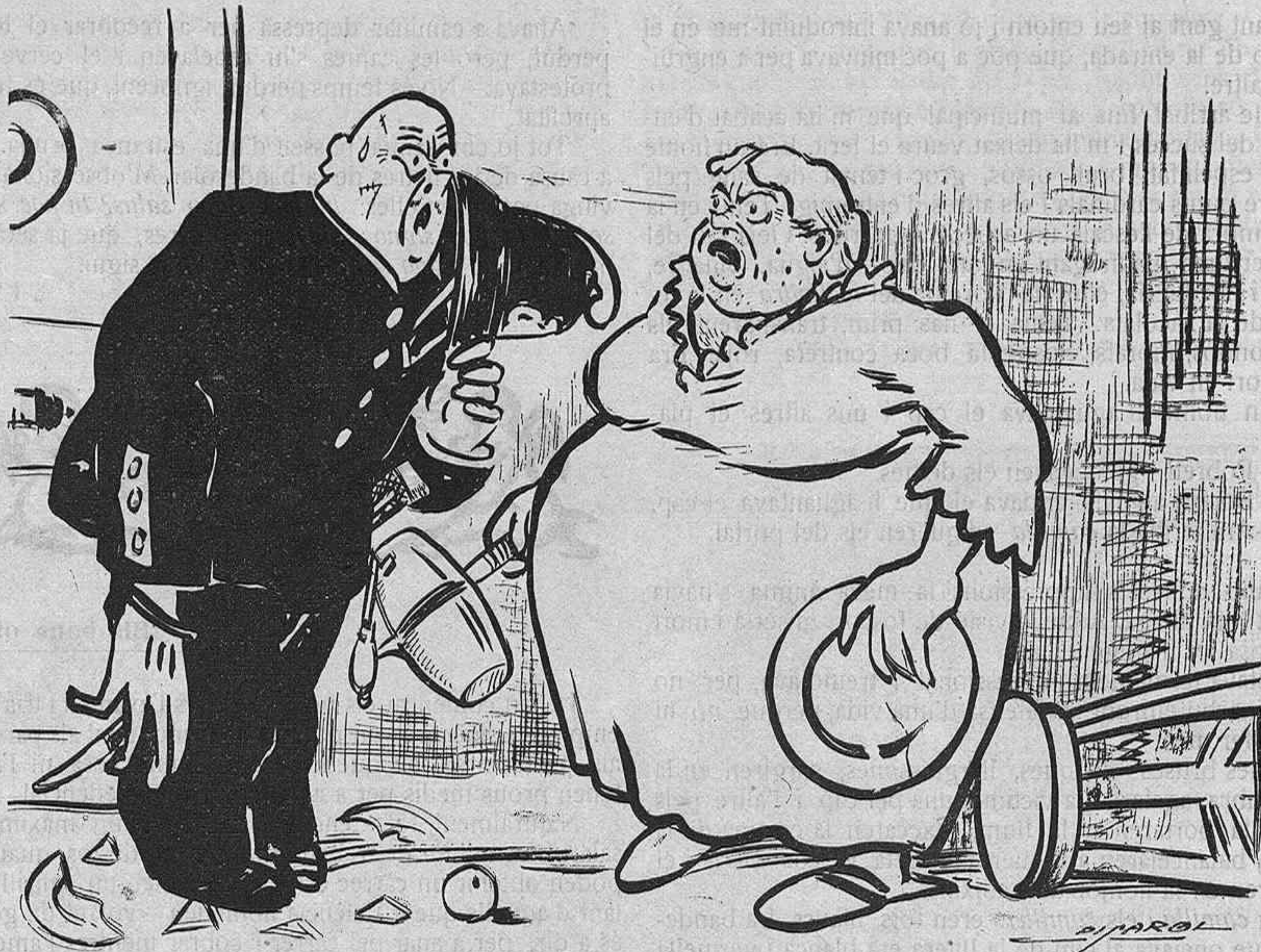
Els radicals són els que practiquen amb més habilitat aquest art d'«embusquer», amics en el pressupost municipal. Ara ha entrat un que fa quatre anys va deixar a un parent col·locat en el cementiri. Igual que un ofidi ha fet el mort durant quatre anys, però sense tenir, amb bon gust, cap tracte ni contacte amb els cadavres. Era al cementiri com podia haver estat a la «Casa de Lactancia» alletant criatures. Però ressucitarà d'entre els morts amb el domini dels seus al municipi i sortirà del cementiri com si hagués arribat per a ell el judici final. Mentrestant... mentrestant segueix afecte al cementiri. Els radicals de la Barceloneta murmuren i pregunten pel seu treball.

- Però que fa X en el cementiri?
- I el més murri de la colla respòn:
- Senzillament, porta el registre de sortida.
- Tot-hom al municipi té per ideal portar, com el radical de la Barceloneta, el registre de sortida dels morts.

Paradís periodístic

Nosaltres jurem per Neptú, que les pròximes festes de Nadal ens veuràn de redactors a *La Publicidad*. Per Nadal donen paga doble, el dia 31 paga ordinària i el primer de gener una simbòlica participació de beneficis, que aquest any ha pujat a cinc centes pessetes. A canvi d'aquest ingrès formidable, que va produir un desvaniment an En Sarmiento, deturaren les ganyotes an En Xammar i feu somriure an En Jori, oferiren un banquet a l'Hurtado, el qual els hi tornà a assegurar que aquest era un país fastigós on mai passa res. I mai els hi havia passat semblant cosa, ni cinc centes pessetes plegades!

Però sempre apareix el murmurador enginyós. El dia

EL GUÀRDIA CASAT

—Después de bregar con mujeres todo el día... ¿ahora tu?... Ten compasión Gervasia!...

del «manà» preguntàren tots la xifra dels guanys obtinguts per En Tayà, que haurien d'ésser faulosos quan tanta magnificència mostrava. Ni En Buckingham, el dels diamants deixats caure i no recollits! Algú, radiant, portant vint duros en plata a la butxaca per a anar escoltant la melodia, comença a murmurar:

—En Tayà ha guanyat seixanta sis mil·lions de pessetes aquest any. Seixanta sis mil·lions de pessetes! Me dona cinc centes pessetes... Francament, me trobo defraudat.

Fenícia

Poble metal·litzat, que sols disfrutes comptant i recomptant tes piles d'or: que enderroques lo bell, i aixís embrutes el nom, un jorn gloriós, de l'avior, prompte veuràs com cauen, venerables, les pedres que Talia va ennoblir; convertir en desferres miserables un Temple d'art, que goigs te feu sentir.

Quan curaràs de ta avarícia insana? Ta dignitat, tampoc en sofrirà?

Amb cases de lloguer, ja sents ufana?

Pobre ciutat, que sols aima els afers!

El pla de les comèdies, cosa vana, serà, d'avui, el pla dels carboners!

FERÉSTEC

El nostre Sanxo i la teca o En Francisco dictador

(RIGUROSAMENT HISTÒRIC)

DIU el que vulguin els admiradors de la Jordi, En Pepe, Alfonso i En Santpere; però lo cert i lo indiscutible, és que per a fer-se un panxó de riure no cal pas anar al Paral·lel·lo a veure «vaudevills», com tampoc es precis anar al «Poli» per a passar l'estona amb les astracanes d'En Muñoz Seca.

Encara que molts ho dubtin, el més llegítim temple de la Xerinola, és el nostre Govern civil per on hi desfilen alguns dels personatges més deliciosos de la nombrosa companyia de la Comèdia Nacional que dirigeixen els aplaudits i «vius» actors Romanones, Dato, García Prieto, etc.

Emperò, de tots ells, el més celebèrrim, el més gran, el més immens, el més imponderable, és, certament, el ja històric i popular don Ramon Auñón Villalón, marquès de Pílares, per a major glòria de la pàtria nostra.

L'excel·lentíssim i eminentíssim don Ramon Auñón Villalón, als dos dies de trobar-se a la «ínsula» de Barcelona, s'ha vist obligat a intervenir en el més greu conflicte que's recorda a Espanya des de la retirada del Gallo, el «divino calvo»; el conflicte de les subsistències, amb tota l'«amanimenta» i «aparato que su interesante argumento requiere», o sigui: «faldilles» a l'«engrós», i... «pantalons» a la «menuda».

Mes el nostre *Sanxo* no s'espanta; ell, és petit, petit, molt petit... Tan petit que fins se'l té de mirar amb «microscopi», però com que en el pòt xic hi ha la millor confitura, el nostre Ramon Auñón Villalón, aquests dies, ha demostrat davant de totes les Espanyes que ell serà més gran que la Xina i més immens que la mateixa immensitat.

El flamant «súbdit» d'En Bahamonde, decidit a acabar amb l'actual i intolerable estat de coses, va convocar a la Junta de Subsistències. I els senyors de la xistosa Junta van reunir-se solemnement, cerimoniosament, al despatx del representant a Barcelona d'aquesta *sanfaina* ministerial, coneguda vulgarment amb el nom de Govern *renovador* (?).

I un cop tots en els seus respectius seients, comensà el nostre *Sanxo* el seu discurs:

«—Señores: Esto es el acabóse; de no poner remedio a esta situación ni el propio Romanones va a poder pagar puntualmente al tendero ni a la lavandera.

»Hay que poner coto a los abusos de los acaparadores; es preciso ir inmediatamente a la tasa de las subsistencias.

»¿A cuanto se pagaba antes el bacalao?»

(Silenci general.)

»¿Lo ignoran, ustedes? ¡Pues yo también!

»Sin embargo, no hay que asustarse. Ya lo sabremos en seguida. A ver, secretario, que venga Francisco inmediatamente.»

(Estranyesa general! Qui serà aquest tal Francisco? — es preguntaven els assistents a la magna junta.)

Al cap d'una estona, torna el secretari i diu al governador que En Francisco està ocupadíssim.

«—Está haciendo ajo y aceite, Excelencia.

»—¿Ajo y aceite?

»—Sí, excelencia, o sea *all-i-oli* que se dice en dialecto catalán.»

(La curiositat i l'estupefacció van en augment. No n'hi ha per menys. Un funcionari del Govern civil fent *all-i-oli!!!* Ja tenia raó la vella!!

Més al cap d'una estona fa la seva aparició a la sala, el gran Francisco que no era altre que l'antic i fidel cuiner del nostre *Sanxo*.

En Francisco, estava de mal humor. Amb les presses se li havia negat l'*all-i-oli* i, además, estava impacient, puix tenia al foc diversos guisos, entre ells un «flicandó amb cebeta» que deia ¡menja'm! i unes mongetes amb llomillo, que ¡vaja! no hi havia un més enllà, i un bacallà a la llauna, que era el *sumum* de la perfecció culinària.

Emperò, *el deber es el deber*, i davant de l'interès públic, del bé de Barcelona, al nostre Auñón, res li feia menjar «agafat» un dia, com un vulgar noble de *Gente bién*.

Els senyors de la Junta no sabien com aguantar-se el riure, i una fortor d'all, ceba i bacallà invadia la sala, a l'extrem que fins el «democràtic» Emilià Iglesias es tenia de tancar el nas.

Allò no era una reunió de personatges. I semblava, talment, una escena d'un sàinet d'En Vital Aza.

Visca la gresca!

Per fi, l'Auñón, per a resoldre saviament el conflicte, amb la millor bona fe del món, es decideix a interrogar al seu cuiner predilecte.

«—A ver, Francisco, ¿a cuanto pagabas el bacalao antes de la guerra?»

»—A cinco reales kilo, Excelencia.

»—Pues así, señores, teniendo en cuenta las circunstancias, lo tasaremos a una cincuenta.»

I així, successivament, amb les patates, el moltó, l'àpit, el llard i demés articles.

I és per'xò que avui, mercès al ja molt famós Francisco, al qual li aixecaran un monument a la Boqueria, les nostres dones pagaran el bacallà a sis rals, les mongetes a setanta cinc i la vedella a una vuitanta.

Visca En Francisco, nostre redemptor! van cridant pels carrers les dones. I aquest nou «tocaio» d'En Cambó, passarà a l'història *bucòlica revolucionària* de Catalunya per haver resolt, amb el seu excels talent, el més paorós conflicte social, puix és evident que els senyors de la nostra Junta de Subsistències saben tant del preu de l'oli i dels cigrons com el gran Auñón Villalón de governar una «província».

Visca En Francisco!!!

Viscaaaaaa!!!

TENU

Emili Ventura

—I si trobem aquelles donotes i ens fan seguir?

—Oh, quin trastorn!... Nosaltres, acostumades a que ens segueixin els altres!...

Al meu llàpic (*)

Vares sortir de Baviera;
ets netament alemany;
aixís, llàpic, representes
munts de plors, ruïnes i sang.
Oh, llàpic, que tu mateix
escris amb aquest tò amarg
el sentiment d'un cor trist
que deplora el grandíol mal

(*) L'original d'aquest petit treball l'ha escrit son autor amb un llàpic que encara !! dura d'abans de la guerra.

que els teus constructors d'un dia
de temps amb la guerra fan,
ets un símbol de dolor
ferint el papê en mes mans,
perquè, oh llàpic, te'm figures
l'odi envers l'humanitat
d'un país que sols voldria
als demés encadenats
baix el jou d'absolutisme
del més tirà dels tirans;|
i al tenir-te entre mos dits
m'indueixes a pensar
amb cert deix de melangia
i causant-me pena gran,
que tal volta els que't van fer

han vessat humana sang
en algún front de la guerra.
Mes jo, que no sento pas
la venjança, m'acontento
solament en aquest cas
amb fer-te dir que la guerra
és una barbaritat
i que els seus promovedors
són uns perfectes malvats.
S'ha vist cosa més insòlita?
S'ha vist un sarcasme igual?
Tu mateix, fill de Baviera,
acuses als teus paisans!

CELITA SIMÓ

El caminar

Una de les coses que més diferencia a les persones i animallets creats per Déu, de la maquinària construïda pels homes o el Diable, és la manera de moure's, de caminar. Si en la varietat hi ha el gust, hem de confessar que Nostre Senyor té més bon gust que nosaltres. Ell prescindí d'aquestes rodes a que tan aficionats ens mostrem nosaltres, encara que sigui per necessitat, i que utilitzem tant per a fer moure un tren com per a que vagi el rellotge.

Rodes amb corretges, rodes d'engranatge, cínies, rodes de carro, de tren, de tramvia, neumàtics; rodes grosses i petites, Rodés ministre, roda el món i torna al Born, és tot igual, d'una monotonia que desespera, perquè s'ha de confessar que una roda no sab fer més que rodar i quan no roda no serveix per a res. No hi ha res més fastigós que una roda parada.

En canvi mireu als animallets, i mireu-vos a vosaltres mateixos. Cada mena de besties es mou d'una manera diferent i dintre la mateixa mena si ens hi fixessim trobaríem que cada individu camina, s'arrocega, vola o neda, diferent de tots els altres.

Hem de dir que lo que s'assembla més és el volar i el nedar; vé a ésser el mateix exercici fet a l'aire o fet a l'aigua, s'ho fan tot amb les ales i amb la cua; però, quina diferència entre el vol d'un falsiot i el d'una òliva, del nedar d'una sardina al d'un congre.

Si passem als que caminem, fixeuvos com, per exemple, la formiga va poc a poc i seguit com els bastaixos del moll, i en canvi aquests escarabatets australians que ara infecten totes les cuines dels Aixamplis corren com mals esperits. I passant a besties més elevades de les que caminen amb quatre potes, voldrem comparar la petjada gràcil, femenina d'un gat amb la plena d'urc d'un cavall jove (un cavall jove sempre sempre sembla un militar o un noble, per això els castellans li diuen *noble bruto*) o amb la d'un elefant que sab té de soportar de cent cinquanta a dos cents anys d'existència?

Referent als individus ¿què té que veure el caminar tremolós d'un goç ciutadà que geu entre mantes i amb coixí amb la petjada ferma del goç de pastor o amb aquell lliscar del perdiguer que llisca per entre les este-

pes i gatoes, farigoles i romanins, sense fer remor, el nas obert i les orelles amatents al crit de: «busca?»

Realment, Nostre Senyor té una mecànica especial per a cada mena de besties i persones; per a cada individu d'elles. Ara us voldria parlar dels que s'arroceguen, però ho deixaré per a un altre dia i parlarem dels nostres germans els homes i les dones.

Tots caminem, és cert, amb dugues cames; hi ha qui porta bastó, que me'n fan tres, o croces, que me'n fan quatre, o carretó, que és bacarrat. An aquests anormals deixem-los estar i ocupem-nos dels que van endavant per les seves propies forces. Fixem-nos en els normals. ¿En què podem semblar-nos En Marius i En Camps guapo, que passegen la pitrera ample com la plaça de Catalunya Rambla amunt i Rambla avall, essent l'encís de les senyores, amb el pobre desgraciat que corre emboticat amb una bufanda i les mans a la butxaca? Hi ha qui arrocega els peus, qui pica de talons, qui camina de puntetes; hi han els que sembla que cada vegada que posen els peus a terra facin: «ai, ai!» i qui camina amb peus de plom. Hi han les dones que remenen i van pel carrer petant tentacions que ubriaguen als pobres homes que les segueixen i flairen. Hi ha la *Moños* que's desboca al dematí; hi ha En Bufa-núvols que espanta les criatures, hi ha... *Bueno*, jo ja he fet el meu fet.

EL TEATRE CATALÀ A ULTRAMAR

Una nova que interessarà segurament als entusiastes admiradors de l'art escènic de la nostra terra.

A la gran ciutat cosmopolita de l'Amèrica llatina, cap i casal de la República Argentina, al cor de Buenos Aires i en un dels seus magnífics teatres, una notable companyia

TELLO ENLAIRE

LICEO

No ens han servit gaires novel·les, que finsissim. Havien tornat a sentir Manon, molt ben cantat com diguerem ara la vuit dies; darrerament s'ha reprès el barbiere, que ja és la més que hi donguin l'últim cop; i finalment, en la funció d'antic dels empleats de la casa, és dona la primera de Manon, que valgué senyals ovacions a les senyores Vallin-Pardo, sin i Luci i als senyors Schips, Mansueto i Del Pozo. Per a demà s'annuncia la primera de Norma, altra ópera magnífica de les de l'any de la peça.

ROMA

... Sembla que l'Empress del «Roma» ha l'obra o quan menys l'orientació. La comedia dels d'empobridors a la brillant campanya i que s'ata, segurament, per poca... Lambert Escaler, sense ésser gaire perfectament el seu objecte, que no és gran, i durant els tres actes de la cançal de trascendentissims valors i d'obres i manes. El senyor Escaler, valentíssim i complicat i que no és tant cap com per la seva originalitat ni per la seva gran... una bonica comedia i no ha fet tant gran... en altres obres petites del mateix gènere... anys endarrera unes excepcions dels d'any... En aquesta ac'ns presenta més hàbil... més complet. Els tipus que ja ja en els... són tipus perfectes de comedia, amb el de... i fins amb la seva psicologia i tot; algun d'ells... rdinar i el del senyor Farigola, arriben a... res al gaire, natural, sense contrartegs, d... nis molt elogiable. L'obra no ladia a l'espa... moment, a pesar de l'excessiva llargaria d'alg... el transcurs de la divertida farsa s'hi troba... originalissims i de gran talleu dignes d'un... no faltant-hi tampoc els xistos hoc-umili... o menys astucian, però sempre a temp... en escapa el públic en les comedies de... monistes castellans.

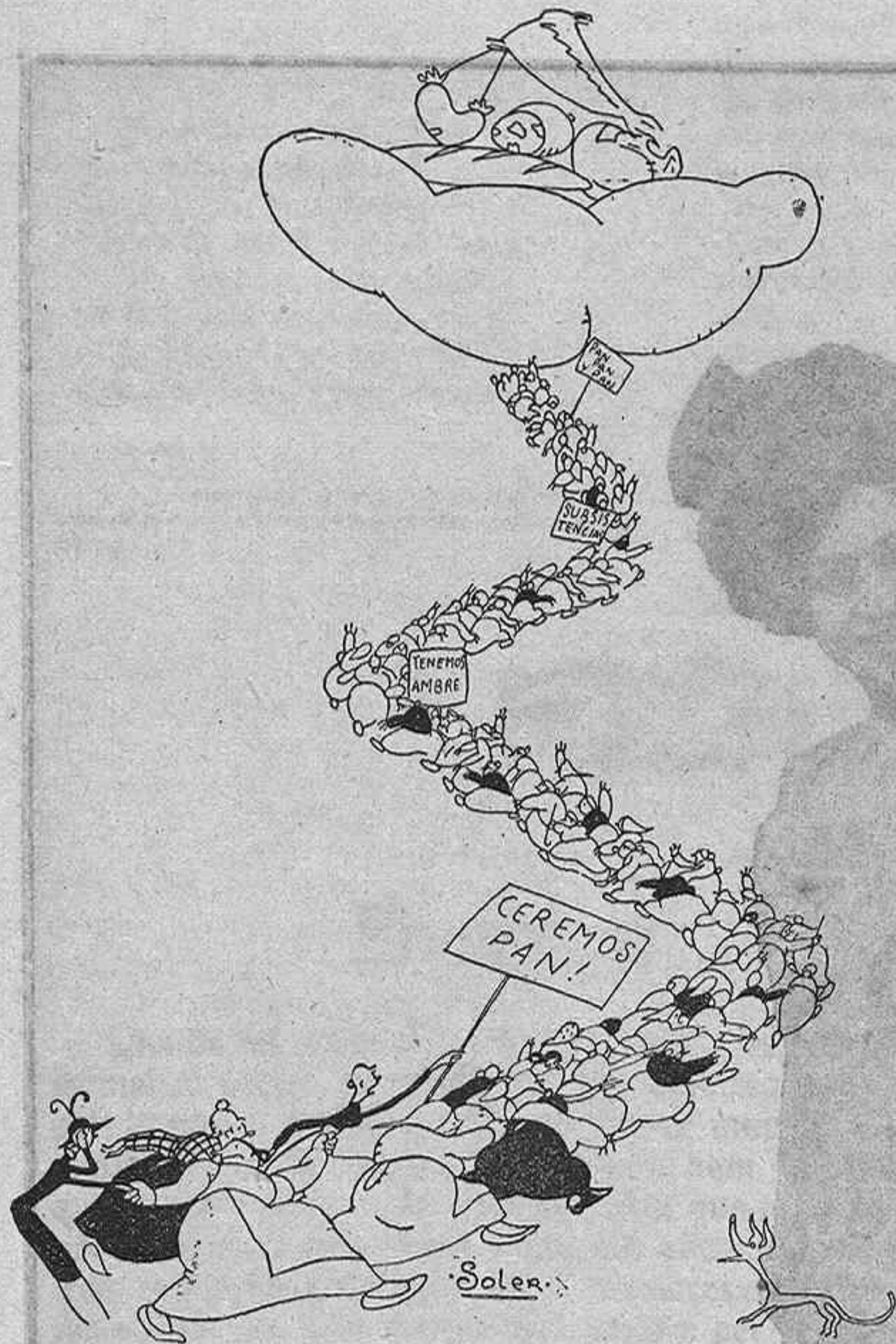
El senyor Escaler, interpretant molt bé aquests al... «Roma» interpretant molt bé aquests al... senyor Escaler, demostrant-se amb això g... actua a adaptar millor a alguns gènere. Havia... l'adaptació i presentant-se en característics... endadors de les que costen de mastegar... costen d'entendre. S'hi distinguen... En Mir i En Sivert.

... que l'Empress ha tingut un gran... i teni vos per a que hi xamosa... una llarga durada en els car... estrena an aquest mateix teatre un... nostre gust, de la comedia esca... Carrà. Una obra pie... molt ben escrita, però que s'ha perdut a... l'essenciment de la major part de les escenes. Rebeida a... els mental d'extensió guanyaria molt, al nostre entendre. Adonés, l'autora es val dels de personatges femelles; així... sel dones hi interveuen, i així atorga a l'acció cançons, d... nen a la comedia una monotonia i una pesantor terribles. La senyora Carrà fou, ja hi de l'escena, ovacionada; i... que en mig de tot, conté la seva obra unes espurnes d'em-

La Argentina

DANÇARINES ESPANYOLES

Les subsistències porten cua.

d'actors catalans acaba d'inaugurar una temporada catalana, debutant amb el Sainet trist, d'En Guimerà, i anunciant, com estrenes, les millors obres del modern repertori regional.

Retallem de la patriòtica crida que ha fet l'Empresa als catalans residents allí, els següents paràgrafs:

«Convençuts de que Buenos Aires compta amb un nombre més que suficient de catalans per a sostenir una temporada, i sense mirar l'esforç que això representa per a nosaltres, puix no tenim l'esperit ni el desig de fer-ne un comerç, havem resolt organitzar, amb base seriosa i artística, una temporada de teatre català, durant la qualensem representar les millors obres dels nostres autors i quelcunes de les traduccions més notables.»

«L'art escènic català serà dignament representat per un bon conjunt d'artistes que hi cooperen baix l'intel·ligent direcció del notable actor català Joan Vehil.»

Benemèrit Vehil...

Benemèrit Samsó, empresari!

Tan-de-bò sigui un èxit complet la realització del vostre patriòtic projecte. En que sols sia per a donar una resposta als mals patriotes d'aquí, a Catalunya, que constantment prediquen la mort de la nostra escena regional.

Ara podran dir tot lo més que el Teatre Català és... al altre món.

Però que hi és ben viu. Amén.

XARAU

TELÒ ENLAIRE

LICEO

No ens han servit gaires novetats, que diguessim. Havem tornat a sentir *Manon*, molt ben cantat com diguerem ara fa vuit dies; darrerament s'ha reprès *Il barbiere*, que ja és hora de que li donguin l'últim copet; i finalment, en la funció a benefici dels empleats de la casa, es donà la primera de *Mignon*, que valgué sengles ovacions a les senyores Vallin-Pardo, Ottein i Luci i als senyors Schipa, Mansueto i Del Pozo.

Per a demà s'anuncia la primera de *Norma*, altra òpera reconsegurada de les de l'any de la picó.

I Wagner?... Quan ens deixaràn tornar a sentir Wagner?

ROMEA

Al·leluia!... Sembla que l'Empresa del «Romea» ha trobat, finalment, l'obra, o quan menys l'orientació. La comèdia *Els últims Rovellats* fa d'embocadura a la brillant campanya que hi ha per a fer i que's farà, segurament, per poca sort que els acompanyi.

La producció d'En Lambert Escaler, sense ésser gens pretensiosa, compleix perfectament el seu objecte, que no és altre que divertir en gran, i durant els tres actes de que consta, a un públic cansat de trascendentalismes *fuleros* i avorrit d'obres pesades i manses. El senyor Escaler, valent-se d'un argument gens complicat i que no és tampoc cap cosa de l'altre món ni per la seva originalitat ni per la seva intenció, ha construït una bonica comèdia i ho ha fet amb grapa i amb *salero*. Ja en altres obres petites del mateix gènere havia demostrat anys endarrera unes excepcionals dots d'autor còmic de bona mena. En aquesta se'ns presenta més hàbil, més acurat i més complet. Els tipus que fa jugar en *Els últims Rovellats* són tipus perfectes de comèdia, amb el degut caràcter propi i fins amb la seva psicologia i tot; algú d'ells, com el del jardiner i el del senyor Farigola, arriben a «tipus mestres». Mercès al diàleg, natural, sense enfarfegs, d'una gràcia espontània molt elogiabile, l'obra no fadiga a l'espectador un sol moment, a pesar de l'excesiva llargària d'algunes escenes. En el transcurs de la divertida farsa s'hi troben trucs còmics originalíssims i de gran relleu dignes d'un expert comediògraf; no faltant-hi tampoc els xistosos poc o molt rebuscats, de més o menys *astracán*, però sempre a temps i de bon tò, que tan celebra el públic en les comèdies dels moderns autors humoristes castellans.

Els artistes de «Romea» interpreten molt bé aqueixa afortunada obra del senyor Escaler, demostrant-se amb això que els nostres actors s'adapten millor a aqueix gènere lleuger, llis i ras, que a les complicades i pretensioses elucubracions d'altres autors conreadors de tesis que costen de mastegar i d'extravagàncies que costen d'entendre. S'hi distingiren, en primer lloc, En Jiménez, En Mir i En Sirvent.

Creiem formalment que l'Empresa ha tingut un gran acert al canviar de rumbo i fem vots per a que la xamosa comèdia que ens ocupa tingui una llarga durada en els cartells.

Dimarts passat s'estrenà an aquest mateix teatre un quadre satíric, poc satíric pel nostre gust, de la coneguda escriptora feminista donya Carme Karr: *Caritat!* Una obreta plena de bona intenció i molt ben escrita, però que's fa pesada per l'esllanguiment de la major part de les escenes. Reduïda a la seva meitat d'extensió guanyaria molt, al nostre entendre. Ademés, l'autora es val sols de personatges femelles; sis o set dones hi intervenen, i això afegit a l'acció cançonera, donen a la comèdia una monotonia i una pesantor terribles.

La senyora Karr fou, la nit de l'estrena, ovacionada; i és que, en mig de tot, conté la seva obra unes espurnes d'emoció i una finalitat moral elogiabla. Lo que no'ns agradà gens fou aquell detall del setmanari pornogràfic en mans d'una criatura; allò és de molt mal gust... encara que sigui versem-

blable, i no hi ha dret a abusar de l'ignocència d'un infant, per més que's tracti d'un infant de teatre. No és prou abusi el fer-los fer comèdia en una edat anti-reglamentària, que se'ls hagi d'insinuar, encara que sigui indirectament, en certes aberracions? Això és *Caritat?*... Una senyora il·lustrada i de la significació cultural de donya Carme Karr, era la menys indicada per a caure o permetre que caigués la direcció en aquest lapsus, que esperem serà esmenat en successives representacions.

Les senyores interpretaren amb molt d'acert la comèdia, distingint-se sobre totes elles la nena de pocs anys a que fem referència més amunt, una veritable artista en miniatura.

NUEVO

La colla d'En Santpere ha triomfat novament amb un vodevill dels grossos. *Té, té... i deixa'm dormir* és una obra de gran força còmica que entreté sobrerament al públic aficionat a la verdor i a l'alegria. Queda apuntat l'èxit... i a una altra!... I aquesta altra es titula *La tamborella*, que ja s'està ensajant.

ESPAÑOL

Després d'un excelent succés de riure, obtingut amb el vodevill *El cant de la cigala*, plè de picantor i de senyores en camisa, i a mena de contrast, ha donat la companyia d'En Robert una mostra de *Teatre Guinyol*, que ha tingut un èxit veritablement remarcable. Aqueixa prova s'ha fet amb la emocionant producció dels senyors Rusiñol i Burgas, *L'arma*: dos quadres ràpids de tragèdia fosca, interessant, vibranta i d'una gran originalitat en el desenllaç. El públic rialler i expansiu de l'«Espanyol», també per contrast, acceptà amb grans ovacions l'obra dels nostres amics, després d'escoltar-la amb un silenci sepulcral i una atenció vivíssima. La veritat és que l'interpretació fou admirable: La Torres digué el seu paper amb molta naturalitat, matitzant amb una gran força dramàtica tots els moments de violència del primer quadre; i els senyors Galcerán i Tormo, molt bé de tipu tots dos, feren art de debò, subratllant degudament les enginyoses frasses del diàleg i donant a l'inesperada escena final el degut relleu de tragèdia que reclama la qualitat de l'obra.

L. L. L.

Res més *instructiu* i curiós que visitar aquests camps de futbol del nostre mai prou alabat cap i casal de Catalunya. S'hi veu i s'hi sent cada cosa que fa caure d'esquena.

Diumenge passat lluitaren el *Barcelona* i l'*Athlètic*, aquest darrer de Sabadell, la terra dels panyos i bastonades quan hi ha futbol i perden.

Doncs bé, els nois barcelonins anaren demostrant que quan més dies passen millors són i més bon conjunt formen. Però donà la casualitat que el *referée*, que era En Salvo gran, un home panxut i amb *trajo* d'amo de taverna, ho feia que ni d'encàrrec per a donar-li carabassa en un concurs de jutges. El públic l'abroncà i ah! fillets. Allavores es proposà fer la... santíssima al *soberano*, que era barcelonista en sa majoria, i vinga a fallar contra el club degà (qué dirien els de *Catalunya Sportiva*) vingués o no vingués a tom.

Feien un goal, fòra! no era vàlid. En feien un altre, fòra també! no era legal. En fi que's veu que quants goals haguessin fet els barcelonins, el diumenge, el senyor Salvo els hauria declarat nuls perquè sí, perquè li donava la gana.

El públic, no cal dir-ho. Començà a treure xiulets i a dir-ne quatre de fresques, al bon home. Però, ell toçut... Resultant que després d'haver fet el *Barcelona* quatre goals només en tenia dos i per 2 a 1 guanyà a son contrari.

Sòrt que el públic barcelonista fa una temporadeta que és pacífic i sols s'esbrava cridant o sinó, si el que feu el *referée* diumenge ho arriba a fer en un altre llòc, no n'haurien quedat ni les quès.

Allà, com diem, s'acontentaren amb dir-li *burro* que és una cosa que no fa mal a ningú.

Per cert que el germà de l'interessat (un ex jugador de *Espanya* amb bigoti gaire-bé a lo kaiser) que feia de *linnesman*, s'encarà amb un espectador irascible i li engegà un: *La mare que't va...* que, vaja, estava bastant maco.

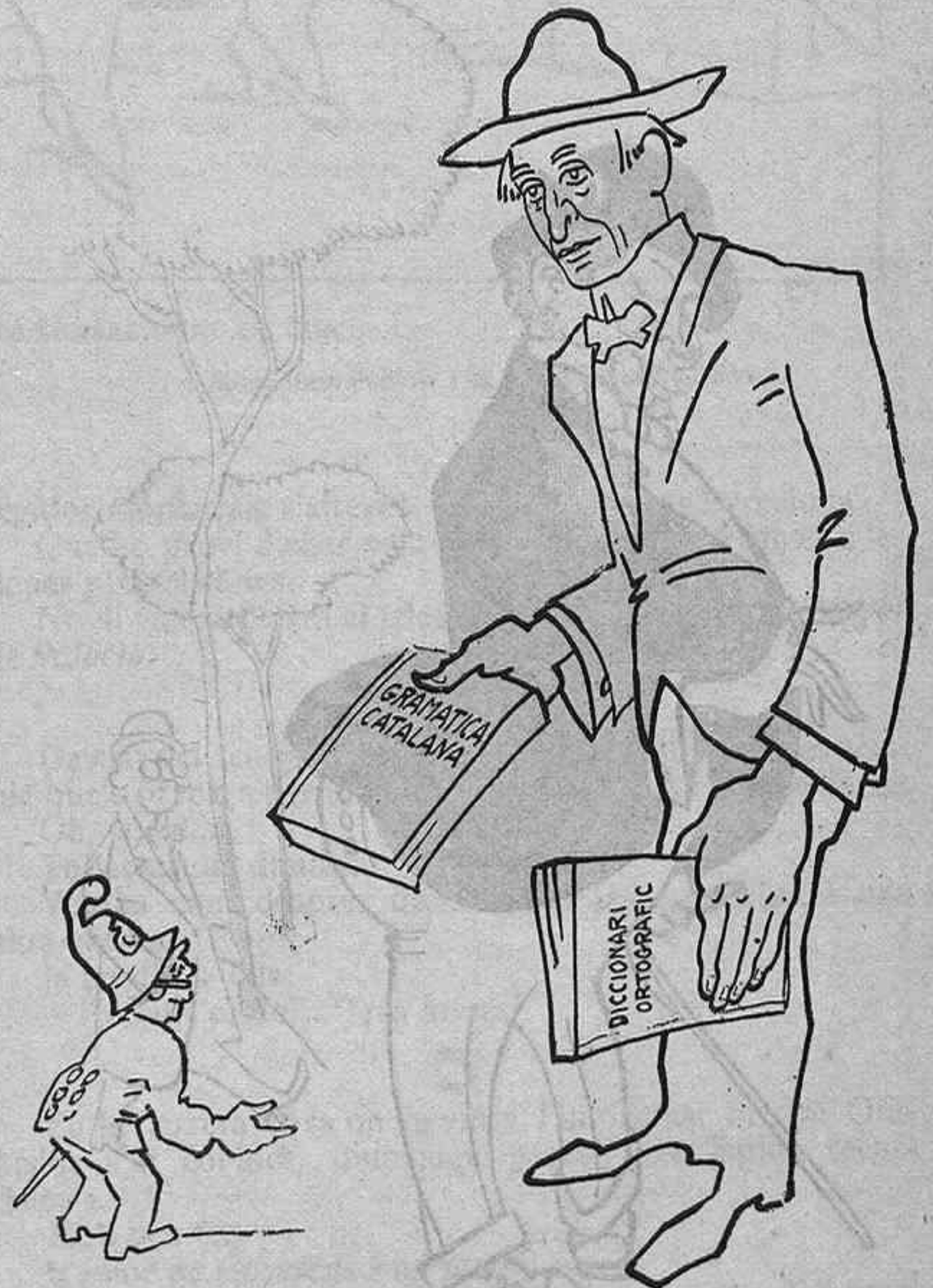
Res, què hi farem? Les coses de futbol s'han de pendre amb calma i, com ja diem, fins a cert punt resulten *instructives* i recreatives.

Ah! ens descuidàvem de dir que l'*Espanol* ha rebut la primera ensopegada. A Sabadell, l'*idem*, el derrotà per 3 a 1. Resultant molt poc lluit, és cert. Però que's recordin del que els hi deïem. Aquest equip és un castell de cartes. El dia que es barallà amb el *Barcelona* aquest ja el féu trontollar. Que no badi, que diumenge que ve li toca a l'*Espanya* i pot-ser rebrà la segona clatellada i el castell s'enrunarà!

Allavores si que el Campionat de futbol resultaria interessant. Tan interessant com el Campionat de Catalunya de Rem, que el Club de Mar farà diumenge, amb èxit, malgrat d'aquell cartell que'ls hi ha fet el dibuixant Canals i que tan poc convida a anar-hi.

Sembla estrany que s'hagin deixat enredar amb aquell bunyol. Jo d'ells, no el pago!

FLV

—Digui al senyor Auñón que estudi el català, que allà on no hi ha intel·ligència, no pot haver-hi amor.

NOTES D'ART

A les Galeries Laietanes s'ha inaugurat la XI exposició de «Les Arts i els artistes» que, com totes les anteriors i segurament com totes les que vindran, és de lo bò i millor que en el ram d'exposicions se fa a la nostra ciutat de Barcelona.

Després que s'ha donat una volta per les dues sales, en que està instal·lada l'exposició, i de saludar als amics i fer coneixences noves, hom se'n torna cap al número 34 o sigui al retrat de la senyora C., pintat per don Joaquim Sunyer. Un tal senyor Camins no va saber adonar-se'n de que això era art i aconsellava a l'autor que deixés aquest camí (a En Sunyer i a tots els altres, amb dues excepcions), pot-ser té raó, però jo em permeto aconsellar-li, an ell, que deixi el camí de crític d'art i pot-ser també tinc raó, és més, penso tenir-ne.

Molt bé; el retrat de la senyora de C. és un dels millors troços de pintura que hem vist d'En Sunyer, executat amb una sinceritat poques vegades vista, finíssim color, vigorosament dibuixat i d'una gran elegància.

En Manel Humbert presenta dos olis i una renglera de dibuixos acquarellats. Si tinguéssim de comparar al senyor Humbert amb una bèstia, diríem que sembla un llebrer de raça; i no pas per lo del córrer, ja que és persona que tot ho fa pels seus passos comptats, sinó per l'elegància aristocràtica de tot el que produeix; el cap de dona jove, número 21, i la major part dels dibuixos, especialment aquell concert, ens negaran de mentir; en el mariner hi trobem, pot-ser, una mica massa d'austeritat.

—Déu meu!... Quin serà el dia que podré sortir de casa sense por a les dones!...

En Canals presenta el retrat del seu fill molt ben compost, molt sincer i ple d'aquella tendresa que sab donar a les seves obres, com li plau; uns paisatges que estan força bé i un retrat de senyora, que no ens agrada tant com el del seu fill.

L'Apa, dintre la seva peculiar manera de pintar, també ens presenta la figura del seu hereu, que per cert no podrà pas negar que sigui seu, molt treballat i perfectament dibuixat i construït. El mateix pot dir-se dels altres dos retrats de la natura morta i de l'interior. La manera de pintar podrà plaure més o menys, però, la fermesa del dibuix i l'honradesa de l'artista, no deixen lloc a dubte.

En Colom hi té una tela que no recordem si ja hi era, però com si hi hagués estat, a l'exposició passada.

L'Ivo Pascual sembla que vulgui endurir la seva pintura, en el que creiem que fa molt bé; de les teles que presenta preferim «Tardor» i «Olot nevat».

En Carles hi té unes roses molt boniques i un esboç deliciós; són molt apreciades també els paisatges.

D'En Vaireda preferim el paisatge als nusos. ¿Per què pinta amb colors tan bruts, aquest apreciabilíssim artista?

Entre els invitats ens ha cridat molt l'atenció el senyor Lluís Mercader en aquell semi nú de coloracions rosades, pot-ser una mica massa avinades però, molt ben dibuixat i molt ric de matisos.

Els demés semblen, quasi tots, tocats d'aquesta nova manera de pintar que no pot acabar d'agradar-me. De tots ells, de totes maneres, preferixo a En Benet i a En Ricard, allò de Vilanova fa bonic, està bé. En Togores es veu que ho fa expressament i això és mal fet.

En Gargallo hi té uns repujats molt hermosos i unes tanagres amb unes cuixes... quines cuixes!

A cà'n Dalmau exposa l'escultor animalista Pujol Montané. Les seves obres són interessantíssimes, molt ben acabades i d'una gran elegància. D'entre elles preferim l'«Elefant caminant» (número 2) i l'«Elefant alçant la trompa» (número 10), aquell de gran moviment i aquest altament decoratiu; els «Gams empaitant-se» i els «Antílops» (números 6 i 8) i sobre tot el «Lleó malalt» (número 4); el número 13, «Amor», és molt alemany i sembla un rellotge; els tigres pot-ser recordeu massa els relleus assiris. De totes maneres, està molt bé.

El senyor Estivill sembla En Mir, però En Mir encara sembla més En Mir i En Mir ens agrada més.

A cà'n Parés exposa uns quadres interessants, com sempre, don Juli Borrell; la sala es veu concorreguda per una selecta concurrència.

ESQUELLOTS

Dijous de la setmana passada va deixar d'existir, a Barcelona, el distingit escriptor i celebrat comediògraf Enric Martí i Giol.

Havia enriquit l'escena catalana amb varies produccions originals que li donaren merescuda fama, entre elles els drames *La Santa* i *Vides pariones* i el sàinet *Comedia de comedies*, havent traduït també, amb molt d'acert, infinitat d'obres del gènere vodevil·lesc, en el qual havia popularitzat el pseudònim de «Bonaplata Alentorn».

Era un literat de còs enter, havent-se distingit com a contista notable, de gran amenitat i d'estil vigorós, de quines facultats havia donat bones mostres anys endarrera en les planes dels nostres *Almanacs*.

Ha mort jove; quan encara podien esperar molt d'ell les

lletres catalanes i molt particularment el nostre teatre regional.

Descansi en pau, l'estimat amic i col·laborador.

A pesar de les doloroses circumstàncies que estem travessant, els carreters celebren amb tota pompa la festa de Sant Antoni.

Pasa-calle, xeflis, tecs i ballaruga.

Senyal que les coses els van bé.

¡Adiós, millonarios!

Abans les dones volien ésser seguides pels homes.

Ara les coses han variat.

Ara les dones obliguen a les del seu propi sexe a que les segueixin.

No hi ha dubte que això és de molt mal gust.

I és sensible que la guerra ens hagi portat fins an aqueixes *inversions*.

Llegeixo:

«Debido a la crítica situación actual de España, ha suspendido su viaje a Madrid la *Banda y Orfeón de Alfonso XIII*.»

Fan molt santament.

Què diantre han d'anar a sonar ara els bandistes i orfeonistes d'Alfonso XIII, si el repertori que avui priva... és el de l'altra *banda*!..

La tasa governativa dels queviures ha tingut la mala sombra de no accontentar a ningú: ni als consumidors ni als venedors.

Ja era de preveure.

Els bàndols, tot lo més, poden ésser bons per a fer obrir les persianes, però per a matar la gana als pobres se veu que no tenen prou eficàcia.

Sobre tot quan són bàndols mal orientats; perquè no és als petits venedors on s'ha d'anar a tustar, sinó més amunt, més amunt...

M'entero de que en un dels nostres centres culturals va a inaugurar-se un curset de «Astronomía práctica popular».

Molt ben pensat.

Al preu que s'han posat les subsistències, creiem que aquestes conferències tindran un gros èxit.

Perquè aviat s'haurà de sapiguer manejar el telescopi i conèixer totes les constel·lacions si volem averiguar la veritable situació de molts queviures.

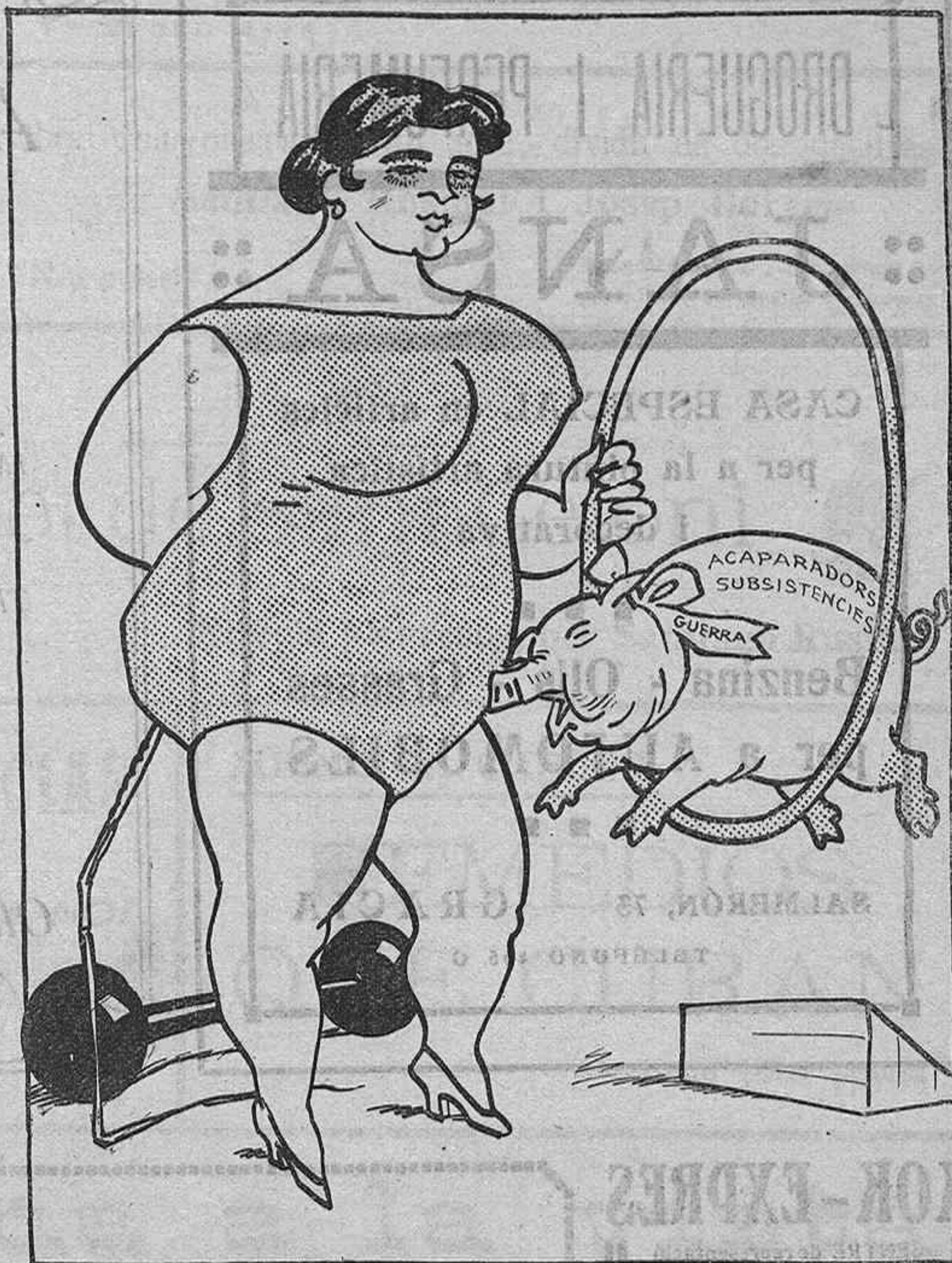
Llegim en el número 1 de la *Revista d'Economia i Finances*, que publica la flamant Editorial Catalana:

«Conforme vàrem dir en el número anterior...»

Si això diuen en el número 1, serà qüestió d'anar-nos a informar en el número zero.

En Martí i Ventosa ha tingut la barreta de proposar que l'Ajuntament subvencioni amb un grapat de mils pessetes les festes del Carnestoltes.

Naturalment, la seva descabellada proposició no fou acceptada, entenent que el Carnaval ja serà prou lluit si el

NÚMERO SENSACIONAL DE CIRC

Mlle. Barcelonina i el seu porquet ensenyat.

regidor monàrquic s'atreveix a passejar-se per Barcelona.

Que ho provi d'anar pels carrers sol, i que el filustrin les dones protestatàries.

No li valdrà de res el telegrama del *Mayordomo Mayor de Palacio*.

Davant del seu gros fracàs, la Junta de Subsistències sembla que's prepara per a redactar una altra tasa de queviures.

Oh, ja, ja!...

Tot abans de dimitir.

Veuran com després de la segona tasa, en vindrà una altra encara.

Ja ho diu la dita:

—No vols caldo?... Tres tasses!

En la darrera casa on va viure l'infortunat mestre Granados s'hi col·locà, diumenge passat, una làpida recordatòria.

Molt ben fet.

L'autor de *Goyescas* s'ho mereixia.

En la tal làpida s'hi trasllueix que En Granados fou assassinat *involuntàriament* pels alemanys.

També molt bé.

Els pirates s'ho mereixen.

DROGUERIA I PERFUMERIA

∴ JANSÁ ∴

CASA ESPECIAL en articles
per a la pintura artística
i decorativa

■ ■ ■

Benzina - Olis - Grasses
per a AUTOMÒBILS

■ ■ ■

SALMERÓN, 73 GRACIA
TELÉFONO 455 G

Antoni López

IMPRESSOR

IMPRESSIONS COMERCIALS

EDICIONS

TREBALLS DE LUXE I FANTASIA

Olm, 8. BARCELONA

KOK-EXPRES

CENTRE de representació
i gestió d'assumptes
administratius, judi-
cials i privats

Préstams en hipoteca i lletra
(ràpid) = Quantitats disponi-
bles únicament per a traspas-
sos de herències = Reclama-
cions hereditàries per la via
judicial i extrajudicial = Cer-
tificats del Registre d'últimes
voluntats, de defunció i nai-
xement = Expedients pels
moços de reemplaç (Quintes)

Plaça del Teatre, n.º 6, 1.ª
BARCELONA

BAZAR DE LA UNIÓN

Útils per a escriptori
Tintes classes superiors

Unió, 3. - BARCELONA

V^{DA} DE P. BONET

REPRODUCCIONS
ARTÍSTIQUES

FOTOLITOGRAFIA

FOTOGRAVAT

AUTOTIPIA

TRICROMIA

Aribau, núm. 9, interior
BARCELONA

El millor remei per a curar el
ESTRENYIMENT CRÒNIC

I evitar les seves fatals conseqüències és el

LAXOL AMARGOS

Precís regulador de les funcions gastro-intestinals
Purgant vegetal suau-Laxant perfecte-Depuratiu sense rival
27 anys de gran èxit. - Proseu-lo i veu en convencerau
De venda en les principals farmacies

El mejor disipante de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Cólicos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA
L'AMBIOTTE HERMANOS
Sintomas: litropina - Hexametileno tetramina - Formina

FDASE
folheto expli-
cativo. Muestras

a los señores médicos

Agte. gen.: S. NAVARRO

Rambia del Centro, 8 y 10-Barcelona

Tabarin "Moritz"

GRANS FESTES TABARINESQUES

RESTAURANT DE PRIMER ORDRE

Plaça Sepúlveda, 183 Telèfon 2044

Antoni López, llibreter, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: apar. n.º 2

TELÉFONO 4115

L'ARMA

Obra guinyolesca en un acte, dividit en dos quadres
per Santiago Rusiñol i Josep Burgas

UNA pesseta

Augment transitori per encariment del
paper i primeres materies 0'25 pessetes

D'aquí pocs dies sortirà

En Josepet de Sant Celoni

Novela picaresca, per Santiago Rusiñol

CIENCIAS I PACIENCIAS

DEL CALAIX D'UN SABI

PER FRA NOI

SECRETS D'ECONOMIA DOMÈSTICA : REMEIS FÀCILS I BARATOS
:: EXPERIMENTS DE FÍSICA RECREATIVA :: FÓRMULAS NOVAS
D'ART CULINARI :: JOCHS I ENTRETENIMENTS CASULANS

Preu UNA pesseta

MEDICINA CASERA

REMEDIOS QUE CURAN

Un tomo UNA peseta

Barcelona a la vista

Album de fotografías de la capital y sus alrededores _____ Pesetas 12

Aviat sortirà

HORES D'AMOR I DE TRISTESA

DE ADRIÀ GUAL

Les dues úniques obres d'èxit del Teatre Català, estrenades aquesta temporada

SANTIAGO RUSIÑOL

“Gente Bien”

Un tom _____ Una pesseta

Augment transitori per encariment del paper i primeres materies 0'25 ptes.

JOSEP BURGAS

El premi de l'hermosura

Un tom _____ 1'50 pessetes

En el repós de la trinxera

Cartes del soldat a l'amic
per FREDERIC PUJULÀ

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos, si no's remet, además, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EL BOLERO

Bh?... ¿què me'n diuen de la sal de Cardona barrejada amb la sal d'Andalusia?...